

Raport

z procesu konsultacji społecznych

Projektu Zmiany nr 3/2021

Warunków Dotyczących Bilansowania

Informacja o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia

Konstancin-Jeziorna, 26 kwietnia 2021 r.

Spis treści:

1.	LISTA DZIAŁAŃ W PROCESIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	3
2.	LISTA PODMIOTÓW, KTÓRE ZGŁOSIŁY UWAGI W PROCESIE KONSULTACJI SPOŁECZNYCH.....	4
3.	ZESTAWIENIE UWAG UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU I SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA ..	4
4.	SPECYFIKACJA ZMIAN DO PROJEKTU ZMIANY NR 3/2021 WARUNKÓW DOTYCZĄCYCH BILANSOWANIA.....	8

1. Lista działań w procesie konsultacji społecznych

Działania Operatora Systemu Przesyłowego (dalej „OSP”) w ramach procesu konsultacji społecznych Projektu Zmiany nr 3/2020 Warunków Dotyczących Bilansowania (dalej nazywanego również „Projekt Zmian Warunków”) z użytkownikami systemu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Działania OSP w procesie konsultacji.

Lp.	Data	Opis działań
1.	23.03.2021	Komunikat OSP dotyczący opublikowania Projektu Zmian Warunków, opracowanego przez PSE S.A.
2.	23.03.2021	Opublikowanie Projektu Zmian Warunków na stronie internetowej PSE S.A. wraz z informacją o możliwości zgłaszania uwag.
3.	23.03.2021 ÷ 23.04.2021	Zbieranie uwag od użytkowników systemu dotyczących Projektu Zmian Warunków.
4.	24.04.2021 ÷ 26.04.2021	Analiza uwag zgłoszonych przez użytkowników systemu pod kątem ich uwzględnienia w Zmianach Warunków.
5.	24.04.2021 ÷ 26.04.2021	Opracowanie Zmian Warunków oraz raportu z procesu konsultacji społecznych.
6.	26.04.2021 (planowana)	Przedłożenie Zmian Warunków Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Opublikowanie Komunikatu OSP dotyczącego przedłożenia Zmian Warunków Prezesowi URE do zatwierdzenia, wraz z Raportem z procesu konsultacji.

2. Lista podmiotów, które zgłosiły uwagi w procesie konsultacji społecznych

W procesie konsultacji Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania zostały zgłoszone uwagi przez następujących użytkowników systemu:

Lp.	Podmiot	Komentarz
1.	Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności - PIME	

3. Zestawienie uwag użytkowników systemu i sposób ich uwzględnienia

W procesie konsultacji Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania zostały zgłoszone następujące uwagi przez użytkowników systemu:

Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający uwagi	Stanowisko OSP
1.	W przypadku agregatów zadawanie Bieżących Punktów Pracy powinno odbywać się na poziomie agregatu, a nie na poziomie pojedynczych MWE i MEE zawartego w agregacie. Agregator jako podmiot odpowiedzialny i rozliczany za wykonanie aktywacji powinien mieć możliwość uruchomienia dowolnego MWE i MEE w danym agregacie. W związku z tym rozliczenie usług bilansowania odbywałoby się na poziomie agregatu, a nie na poziomie pojedynczego MWE i MEE - jest to zgodne z rozumieniem obowiązującej definicji agregatora i jego zakresu oddziaływania czyli zbioru MWE i MEE o sumarycznej mocy 1 MW za tym samym węzłem sieci 110kV albo 110kV/SN w obszarze sieci OSDp/OSDn, . Sieci o napięciu 110 kV z	<i>Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności - PIME</i>	<u>Uwaga nie została uwzględniona.</u> <u>Uzasadnienie:</u> zawarte w uwadze zagadnienie nie jest przedmiotem Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania.

	<p>perspektywy Operatora Systemu Przesyłowego są sieciami koordynowanymi przez OSP, a zatem instalacje wytwórcze na niższych napięciach bądź w szczególności zagregowane nie muszą niepotrzebnie komplikować modeli analitycznych w OSP, bo OSP skupiać się będzie bezpośrednio na ich zagregowanym wkładzie w rynek bilansujący.</p> <p>Z uwagi na to, że to właśnie dostawca usług (w tym przypadku agregator) posiada najlepszą i najbardziej aktualną wiedzę na temat możliwości technicznych, ekonomicznych oraz charakterystyk pracy danych MEE i MWE w ramach agregatu w danej jednostce czasu, pozostawienie możliwości prowadzenia dyscypliny ruchowej agregatorowi poprzez uruchomienie dowolnych MWE i MEE pozwala na uzyskanie większej elastyczności, a co za tym idzie pewności wykonania co do zadanych punktów pracy. Ponadto, odpowiedzialność i konsekwencje działań będą w tym przypadku leżeć po stronie jednego podmiotu.</p>		
2.	<p>Zidentyfikowano potrzebę wprowadzenia krótszego czasu przeprowadzenia ponownej prekwalfikacji dla MWE i MEE, które uzyskały pozytywną prekwalfikację zgłoszoną przez agregatora A, a z różnych względów MWE i MEE muszą zmienić agregatora na innego. Przykładowe powody dla takiej zmiany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostka musi zmienić agregatora, bo ten nie może zebrać mocy powyżej wymaganego progu, - jednostka musi zmienić agregatora, ponieważ ten rezygnuje z takiej działalności (kłopoty finansowe, nie spełnienie warunków formalnych, inne). <p>Proponuje się, aby umożliwić MWE i MEE szanse na sprawne przystąpienie do działania na rynku bilansującym, pomimo konieczności zmiany agregatora. Takie rozwiązanie zwiększy szanse udziału MWE i MEE, które są potwierdzone przez PSE, a jednocześnie będzie rósł rynek dostawców usług, co</p>	<p><i>Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności - PIME</i></p>	<p><u>Uwaga nie została uwzględniona.</u></p> <p><u>Uzasadnienie:</u> zawarte w uwadze zagadnienie nie jest przedmiotem Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania.</p>

	<p>spowoduje że PSE będzie mogło elastyczniej i bardziej precyzyjnie realizować swoje cele pod kątem płynności i stabilności rynku bilansującego. Intencją zgłaszającego nie jest pominięcie procesu prekwalityfikacyjnego, a maksymalizacja wykorzystania już dostarczonych i zweryfikowanych materiałów i przeprowadzonych testów, a zatem proces będzie krótszy w praktyce. Rekomenduje się wprowadzenia ograniczenia czasowego dla realizacji ponownej prekwalityfikacji jednostki w czasie nie dłuższym niż 30 dni.</p>		
3.	<p>Proponuje się, aby w treści regulacji wprowadzić jasną deklarację, aby udział w rynku bilansującym był dostępny dla jednostek hybrydowych tzn. z punktu widzenia PSE będzie ustalony zakres pracy oraz znajomość parametrów znamionowych wewnętrznych układów produkcyjnych lub przetwarzających energię elektryczną, a z punktu widzenia dostawcy usługi bilansowania rozdział i tryby pracy poszczególnych instalacji pozostanie w jego gestii. Taki model będzie w szczególności występował, gdy w ramach jednego układu wytwórczego łączy się co najmniej dwie różne technologie. tytułu aktywnego udziału w rynku bilansującym inwestor otrzymuje wynagrodzenie, a zatem jest to czynnik motywujący do kolejnych inwestycji w moce wytwórcze. Co istotne, połączenie co najmniej dwóch różnych technologii będzie pozytywnie wpływać na parametry wyjściowe Jednostki Grafikowej, poprzez kompensację wad zastosowanych rozwiązań technologicznych czy ich charakterystyk produkcji (np. połączenie fotowoltaiki z turbinami wiatrowymi lub magazynu energii w połączeniu z niestabilnym źródłem OZE). Ponadto, rozbudowa instalacji o nowe komponenty (również przy okazji modernizacja istniejących) będzie podnosić stan techniczny wszystkich instalacji składowych.</p> <p>Jako jedną z możliwości realizacji powyższej propozycji można podać wprowadzenie pojęcia Jednostki Wytwórczej Aktywnej</p>	<p>Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności - PIME</p>	<p><u>Uwaga nie została uwzględniona.</u></p> <p><u>Uzasadnienie:</u> zawarte w uwadze zagadnienie nie jest przedmiotem Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania.</p>

	Hybrydowej i stosowanie jej analogicznie jak pozostałych nowych typów Jednostek Grafikowych..		
4.	<p>Dotychczas proponowane zmiany definiują zakres agregacji w ramach jednostek przyłączonych za tym samym węzłem sieci 110kV albo 110kV/SN. Takie podejście powoduje, że koncept agregacji jest zawężony i, a także ogranicza możliwość wzięcia aktywnego udziału w rynku bilansującym jednostkom, które mają do tego techniczne możliwości, ale na ich obszarze nie istnieją inne/dodatkové instalacje, które mogłyby się z nimi zagregować, aby spełnić wymogi minimalnej mocy agregatu. Takimi instalacjami mogłyby być przykładowo biogazownie lub zespół instalacji wytwórczych sąsiadujących terenowo, ale przyłączonych do innych stacji GPZ ze względu na ograniczenia sieciowe. Sugerujemy, by rozważyć możliwość zmianę zakresu agregacji z jednego węzła sieci, a do kilku (np. 5) sąsiadujących węzłów sieci 110kV albo 110kV/SN w obszarze sieci dystrybucyjnej. Proponowana liczba 5 GPZ wywodzi się z tego, że niektórych obszarach kraju (zwłaszcza w miejscach dużego zagęszczenia zabudowy mieszkaniowo-przemysłowej lub lokalnych skupisk odbiorców o podobnym zestawie potrzeb) 1-3 stacji GPZ może obejmować obszar raptem kilku kilometrów, a zatem agregat mając możliwość zebrania instalacji z większego obszaru będzie w stanie wspomóc, a nawet “wyratować” bilansowo” większy obszar zapotrzebowania na moc pomimo, że obszar geograficzny nie będzie duży.</p>	<p>Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii i Elektromobilności - PIME</p>	<p><u>Uwaga nie została uwzględniona.</u></p> <p><u>Uzasadnienie:</u> zawarte w uwadze zagadnienie nie jest przedmiotem Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania.</p>

W procesie konsultacji Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania zostały zgłoszone następujące uwagi szczegółowe przez użytkowników systemu:

Lp.	Punkt	Uwagi, propozycje zmian w treści i pytania	Zgłaszający uwagi	Stanowisko OSP
1.	Załącznik C i D w ramach Załącznika nr 2	<p>Zgodnie z zasadami PICASSO https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/picasso/ rezerwa aFRR powinna być rozdzielona na asymetryczny zakres "w górę" i "w dół". Takie rozdzielanie sprzyja też udziałowi różnych jednostek (np. biogazownie), które nadają się do świadczenia regulacji aFRR, lecz ze względu na tryb pracy mogłyby świadczyć w większym zakresie usługę aFRR w dół niż w górę.</p> <p>Sugerujemy, by w dokumencie Warunki Dotyczące Bilansowania, w Załączniku C i D w ramach Załącznika nr 2 tj. "Proces kwalifikowania dostawcy usług bilansujących - warunki aktywnego udziału w Rynku Bilansującym oraz proces kwalifikacji wstępnej do świadczenia usług wykorzystania rezerwy: FCR, aFRR" wprowadzić rozdzielanie aFRR na odrębne pozycje: aFRR + ... MW oraz aFRR - ... MW."</p>	<i>Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowani a Energii i Elektromobilności - PIME</i>	<p>Uwaga nie została uwzględniona.</p> <p><u>Uzasadnienie:</u> zawarte w uwadze zagadnienie nie jest przedmiotem Projektu Zmian nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania.</p>

4. Specyfikacja zmian do Projektu Zmiany nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych z użytkownikami systemu nie wprowadzono zmian do Projektu Zmiany Warunków, natomiast w wyniku autokorekty przez OSP zmodyfikowano i wprowadzono zmiany, które mają charakter uzupełniający, doprecyzowujący lub zmieniający wyłącznie w zakresie zgodnym z kierunkiem zmian WDB określonym w projekcie Zmiany nr 3/2021 Warunków Dotyczących Bilansowania:

1.2. Definicje stosowanych pojęć	Proces Rezerwowy	Proces alokacji zdolności przesyłowych pomiędzy Obszarami Rynkowymi realizowany zgodnie z TCM dla poszczególnych regionów wyznaczania zdolności przesyłowych ustalonych zgodnie z art.
----------------------------------	------------------	--

		15 ust. 1 rozporządzenia 2015/1222 w sytuacji, gdy nie zostały uzyskane wyniki Jednolitego łączy Rynków Dnia Następnego.
1.3. Wykaz aktów prawnych powołanych w niniejszym dokumencie	Rozporządzenie 2009/714	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.8.2009, str. 15 z późn. zm).
1.3. Wykaz aktów prawnych powołanych w niniejszym dokumencie	Rozporządzenie 2019/942	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, str. 22).
1.3. Wykaz aktów prawnych powołanych w niniejszym dokumencie	Rozporządzenie 2019/943	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.6.2019, str. 54).
1.3. Wykaz aktów prawnych powołanych w niniejszym dokumencie	Kodeksy sieci	Rozporządzenia wydane na podstawie art. 6 lub 18 rozporządzenia 2009/714 oraz na podstawie art. 59 lub 61 rozporządzenia 2019/943.
1.3. Wykaz aktów prawnych powołanych w niniejszym dokumencie	TCM	Metody, warunki, wymogi i zasady przyjęte na podstawie rozporządzenia 2009/714, rozporządzenia 2019/943 lub Kodeksów sieci (ang. „terms, conditions and methodologies”).
2.2.4. Warunki uczestnictwa w wymianie międzysystemowej w ramach Jednolitego łączy Rynków Dnia Następnego	2.2.4.1.	Alokacja zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej na Przekrojach handlowych w ramach procesu Jednolitego łączy Rynków Dnia Następnego jest realizowana zgodnie z Rozporządzeniem 2015/1222 oraz zgodnie z TCM i z decyzjami wydanymi przez Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki na podstawie Rozporządzenia 2019/942. Jednolitym łączy Rynków Dnia Następnego są objęte następujące Przekroje handlowe Polskiego Obszaru Rynkowego: <ul style="list-style-type: none"> (1) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Litwy, (2) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Szwecji, (3) Przekroje handlowe z Obszarami Rynkowymi Czech, Słowacji i Niemiec.

2.2.5. Warunki uczestnictwa w wymianie międzysystemowej w ramach Jednolitego łączyenia Rynków Dnia Bieżącego	2.2.5.1.	<p>Alokacja zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej na Przekrojach handlowych w ramach procesu Jednolitego łączyenia Rynków Dnia Bieżącego jest realizowana zgodnie z Rozporządzeniem 2015/1222 oraz zgodnie z TCM i z decyzjami wydanymi przez Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki na podstawie Rozporządzenia 2019/942. Jednolitym łączyeniem Rynków Dnia Bieżącego są objęte następujące Przekroje handlowe Polskiego Obszaru Rynkowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Litwy, (2) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Szwecji, (3) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Czech, (4) Przekrój handlowy z Obszarem Rynkowym Niemiec.
--	----------	---

